

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 50.

12te December 1897.

23de aarg.

„Seg skal lære dig, du!“

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspir. leverses det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt nedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Georg, den lille guldgraver.

(Fortsættelse.)

Indtil nu havde Hektor foretrukket at holde sig bag æslet; men da den saa at bjørnen tog slugten, blev den modigere og sprang forbi æslet. Efter den fulgte Moskito med Georg paa sin ryg, under stygge krig og bagerst den gamle amerikaner paa sin lille hest — alle sammen i vildt løb nedover bakkerne.

Georg forsøgte gang paa gang at faa fat i tøilerne, men det vilde ikke lykkes. Hektor kom tilsidt lige i hælene paa bjørnen, og hvis denne derved tilsidt lod sig tirre til at vende om, kunde det endnu komme til et sammenstød, som kunde faa et sørgelig udfald. Men nu kom gamle Falst sin unge ven tilhjælp. Han forstod, hvad enden vilde blive, hvis æslet fik løbe længere utpilet, derfor pistede han paa sin hest af alle kræfter, saa det lykkedes ham at indhente Moskito. Heller ikke nu var han vistnok istand til straks at stanse det; men ved at ride ivejen for det, fik han det til efterhaanden at løbe mere til siden, ja endog tilsidt vende sig opover, og da varede det ikke længe, før det ganske stansede.

„Det var da svare til kar!“ udbrød nu den gamle leende. „Var det din mening, at sprængride bjørnen, gut? He! Jeg tænker ikke, at mange havde lyst til at gjøre dig dette efter!“

„Jeg skjønner virkelig ikke, hvad der gif af Moskito; det var ikke muligt at faa stanset det“, svarte Georg.

„Nei, det kan jeg nok tænke“, svarte den anden paa sin tørre maade. „Men denne gang kan du takke bjørnens godmodighed for dit liv. Den har vel husket paa den gamle sandhed, at den, som er klogest, giver efter“, og af eder tre er den ialfald den klogeste, derom kan der ikke være nogen tvil. — Men — hys — hvad er det?“ udbrød han med engang, da de pludselig hørte høie krig og larm fra den kant,

hvor bjørnen var forvundet. — „Der maa være mennesker dernede, og bjørnen er kommen paa dem som lyn fra en klar himmel. Den stakkers bamsje faar i sandhed nok overraskelser idag. Den anede vist mindst, dengang den saa velbehagelig laa og veltede sig i jorden, at den inden kort tid skulde møde saadanne ubehagelige forstyrrelser i sit stille skovliv.“

„Lad os skynde os nedover“, sagde Georg.

„Du har altsaa endnu ikke faaet nok af bjørnen“, spurgte den gamle. „Jeg forundrer mig bare over, at du ikke mistede dit gevær undervejs.“

„Nei, heldigvis slap jeg den ikke et øieblik skjont jeg ikke egentlig kan rose mig af, at jeg vidste, hvad jeg gjorde. Det var vel bare af gammel vane; thi var jeg kommen i bjørnens klør, havde jeg nok aldrig mere faaet brug for børsen.“

„Nei det tænker jeg nok. Men har du ellers mistet noget? Det var da skrækkeligt, saa de gamle blifspand larmede!“

Georg saa sig om og kunde ikke opdage, at han manglede nogen af sine sager.

„Godt, saa kan vi ride nedover“, sagde den gamle. „Det maa være noget paafærde dernede. Mennesker var det ialfald, som vi hørte. Og Hektor er jo heller ikke kommen tilbage.“

De to ryttere red nu ogsaa raadt nedad bakkerne. Men Moskito havde mistet lusten paa at springe. Den standsede for hvert tiende skridt, og Georg maatte stadig pisse paa den for at faa den fremad. Og saa spidse den sine lange øren, lagde dem saa langt forover, som den kunde og udstødte sit stygge y—ah gang paa gang.

„Den synes nu at have forstaaet sin dumhed!“ sagde Georg. „Men nu er det sent at angre, dit langøre du er. En anden gang haaber jeg, du er klogere.“

9de kapitel.

Nye overraskelser. — Hvad en amerikaner kan finde paa. — Modige mexikanere.

De havde ikke redet langt, før de kom til en tæt furuslog som tvang dem til at ride skridt for skridt; men det var blot et øieblik; snart lysnede det atter, og med engang laa en hel dal aaben foran dem. Georg udstødte et udbrud af glæde ved dette syn.

Ja, foran ham laa de første guldminer i

dette underland. Her havde han Kalifornien, saadan som han saa ofte havde hørt det beskrive, og saadan som han havde tænkt sig det i sine ungdommelige drømme. Det landskab, som laa foran ham, gjorde saadant indtryk paa ham, at han glemte alt andet og sad aldeles som fortryllet. Bred laa dalen foran ham med sine prægtige kæmpemæssige træer og grønne marker, og rundt omkring opdagede han guldgravernes telte og småa bjelkehuse.

Han vakktes af disse drømmerier ved en vilb støiende jubel nedenfra dalen.

„Det er bedst, vi drager videre“, udbrød den gamle. „Det hører ud, som om man morer sig udmerket, derude, skjønt jeg har vanskeligt for at forstaa, at den graa gamling kan bevirke det. Men hvorledes det nu er, saa lad os ialfald være med.“

Med disse ord red han hurtig nedover, og Georg fulgte efter. Det maatte være noget usædvanligt paafærde derude, thi fra alle kanter strømmede folk sammen til et bestemt sted, hvor allerede mindst tredive mennesker var samlede. De hørte ogsaa Hektor gjø voldsomt sammesteds, og de besluttede, saa hurtig de kunde, at ride lige derbort.

Men snart blev de stansede af en hel del mere eller mindre dybe grave, som de ikke saa, før de var lige ind paa dem; Georg var nær med Moskito styrtet ned i en af dem. De maatte da beslutte sig til at forlade sine ride-dyr og søge at hoppe og kravle sig over gravene for at naa hen til stedet og saa rede paa, hvad der var aarsagen i alt dette spektakel.

Det var ganske rigtig deres gamle ven den graa bjørn. Den var i en alt andet end behagelig stilling, stakkar. Det uventede syn af Moskito og larven af blispspandene havde gjort den saa forstrækket, at den i vilb flugt med den gjøende Hektor efter sig var kommen ind mellem nogle dybe grave, som nogle mexikanere i flere uger havde arbejdet med og i en af disse var den styrtet ned.

I vilb raseri vilde bjørnen søge at komme op igjen af den dybe grab, men dennes sider var altfor steile til at det lykkedes. Da den faldt ned, holdt netop en af mexikanerne paa at arbejde i bunden af graven, og det var bare, saavidt den ikke faldt lige i hovedet paa ham. Men før det frygtelige dyr havde samlet sig efter faldet, var allerede den raske guldgraver let som en eform sprunget opad den tynde, grenede træstamme, som gjorde tjeneste som stige, naar arbejderne skulde op af eller ned i graven. Bamsen fik bare saavidt se ham forsvinde over dennes rand. Den vilde

rasende styrte efter ham; men de tynde grene knækkedes øieblikkelig under dens voldsomme tyngde. Da den forstod, at den var fangen udfødte den et frygteligt brød og begyndte med sine vældige klør at hugge løs paa vægene i graven, men til ingen nytte.

Den mexikanske guldgraver, der saa lykkelig var sluppet ud af den farefulde stilling, gav sig straks til at skrige og raabe paa sine kamerater, og snart kom en hel del af disse strømmende til, baade mexikanere og tyrkere og andre. Nogle var modige og vovede sig helt hen til kanten af graven for at betragte det fangne dyr, mens andre flygtede sin vei, da de fik høre, hvad der var paafærde.

Hadde bjørnen hele tiden holdt paa at skrabe med klørerne paa et enkelt sted, kunde det vel ogsaa være farligt nok; thi da havde det kanske kunnet lykkes den at slippe ud; men i sit blinde raseri løb den fra den ene kant til den anden. Da man forstod, at der saaledes ikke var nogen udsigst til at bjørnen skulde kunne komme op af sig selv, blev man mere modige og nogle stillede sig omkring gruben med tunge jernstænger for at slaa til den og jage den ned, om det virkelig skulde lykkes den at faa hovedet op over grubekanten. Andre skreg efter et gevær, og der var et forstrækkeligt spektakel.

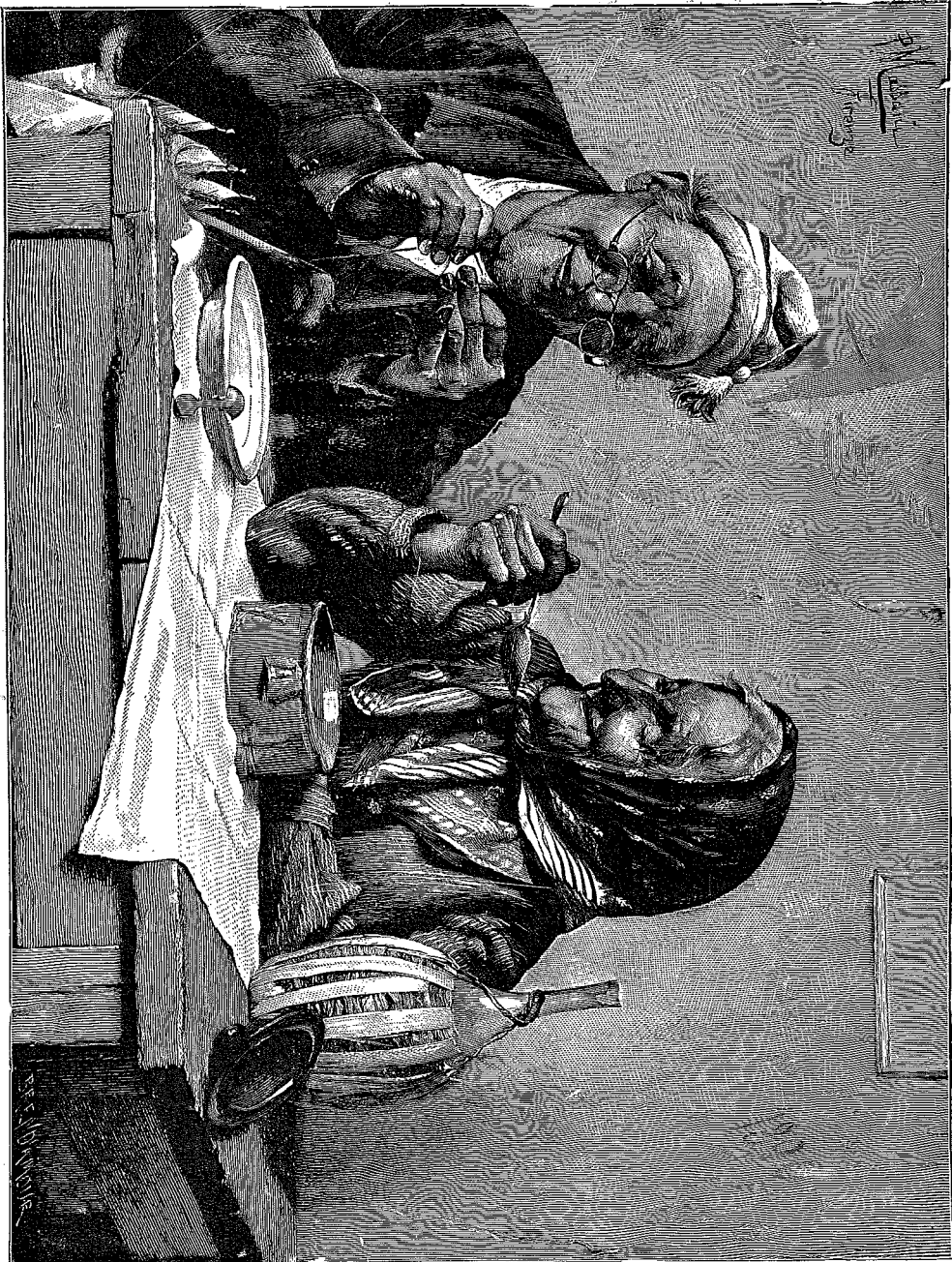
I dette øieblik nærmede de to jægere sig. Og da Georg med Hektor springende fornøiet foran traadte hen til graven med sit gevær i haanden, vilde guldgraverne, at han straks skulde skyde dyret. Den unge gut syntes ogsaa at være villig dertil, og han havde allerede hævet geværet for at tage sigte, da en amerikaner styrkede frem, raabte holdt og bad om endelig at vente endnu et øieblik.

„Vent lidt, mine herrer, vent lidt — ingen overilelse“, skreg den underlige mand. „Bjørnen kan jo ikke komme op, og skulde det mod forventning lykkes, saa er det da tidnok at tage livet af den. Men hvis I er istand til at fange den levende, er jeg villig til at betale femti procent mere for den, end dens fjød er værdt.“

„For noget tøvl!“ raabte en anden amerikaner, som stod tæt ved. „Hvem vil paatage sig at fange bæstet levende? Har De kanske selv lyst til at krybe ned og lægge en mundkurv paa den?“

„Hvad siger han? — Hvad vil han?“ spurgte mexikanerne, som ikke forstod engelsk, og en englænder, som kunde mexikansk, maatte da oversætte for dem.

„Godt!“ udbrød pludselig en mørkhubet

En vanfølelsesdag for en gammel knægt!

Rjempe de lever.

kraftig gut med en prægtig sort knebelsbart og lange kulsorte løffer. „Sig ham, at hvis han vil holde sit ord, saa skal vi skaffe ham dyret levende. Men hvad vil han gjøre med det?“

Ved tollens hjælp kom de to snart til forstaaelse. Amerikaneren havde er ofsebojn med fire trædyr; han havde havt den fuld af mad og andre varer, som han havde solgt. Hvis nu derfor mexikanerne vilde binde bjørnen saa forsvaerlig at den ikke kunde børe sig, tænkte han at saa indrettet et slags vug paa sin vogn og reise til San Francisco med den hurtigst muligt.

Georg stod fremdeles med spændt borte foran graven, i hvilken bjørnen løb om i voldsomt raseri. Da blandede gamle Falsk sig i forhandlingerne og sagde til mexikaneren paa spansk, hvilket sprog han kunde tale:

„Ja vel. Vi kan nok gaa med paa det. Dog min ledsager gjør fordring paa halvdelen af bjørnens værdi; thi det er han, der med sin hund har jaget den ud af stoven. Men hvis F fanger og binder den, skal han lade sig nøie med en tredjedel.

Mexikanerne søgte at komme med indvendinger. Bjørnen var fanget i en grav, som tilhørte dem, og maatte da helt og holdent være deres. Men de fleste andre tog alligevel Georgs parti, og enden paa forhandlingerne blev, at Georg og grubens eiermand som i sædvanlige aarsager til dyrets fangenskab hver skulde faa en fjerdedel af dens værdi, og at den anden halvdel skulde tilfalde dem, der paatog sig det vanskelige hverv at binde bjørnen og saa den op af graven. Hvis dette ikke lykkedes, og for eksempel bjørnen maatte sthydes eller paa anden maade dræbes, saa skulde de intet have, mens Georg og grubens eier lige fuldt skulde faa sin del.

Den gamle jæger vilde i begyndelsen ikke nøie sig med dette. Han mente, at hunden som jo ogsaa havde hjulpet til, paa den maade intet fik. Men saa lovede den mand, som vilde kjøbe bjørnen, under almindelig jubel, at han skulde lade hunden faa saa meget ofsekjød og vilddt som den kunde spise indtil den følgende morgen, og endda saa lov til at tage med sig i munden, hvad den kan bære. Og hermed var Falsk fornøiet.

Bjørnen havde imidlertid endnu ikke opgivet sine forsøg paa at komme op. Hundens gjøen og mændenes støiende samtale og latter gjorde den blot endnu mere rasende. Den forsøgte endog ved hop eller sprang at komme op, og engang lykkedes det den at slaa labben

over kanten; men mulden gav efter, saa den straks styrtebe ned igjen. Den hylte af raseri over, at den ikke kunde naa de spottende mennesker deroppe og knuse dem sønder og sammen. Var den i dette øieblik kommet ud, vilde den vel ogsaa have voldt ikke liden uhyffe.

Mexikanerne styndte sig nu afsted efter sine Lasjoer; der var lange slynger, flettede af ugårvet skind, og som de var store mestere i at bruge. Saa mangen gang havde de med disse gjort den vildeste ofse ufadelige, og de vilde nu prøve, om de ikke kunde gaa frem paa samme maade med bjørnen. Det var imidlertid ikke saa let endda; thi en bjørn har ingen horn, som man kan kaste slyngen om og holde den i, og det gif heller ikke an at slynge lasjoen om halsen paa den; thi da kunde den komme til at kvæle sig selv, saa de ikke fik den op levende.

Udmattet af de rasende anstrengelser stansede bjørnen tilslut en stund, dog neppe saa meget for at puste ud som for at se sig rigtig godt om efter et sted, hvor det kunde være haab for den om muligens at slippe ud. Den var nu i øieblikket rolligere, men derfor neppe mindre farlig. Med uhyggelige, lynende øine saa den op; alt det godmodige, som det ellers kan være ved en bjørn, var ganske vejet fra den. Det havde lagt ørene tæt ind mod hovedet; dens læber var trufne op, saa det røde tandkjød med de frygtelige tænder lyste frem; dens krop var halvt krummet ligesom til sprang, og saaledes som den stod der, lignede den næsten mere et stort dyr af katteslegten end en graa bjørn.

Det første forsøg, som man gjorde med lasjoerne, bragte den til paany at lade sit raseri faa frit løb. Den styrtebe med saadan voldsomhed op mod grubens kant, at det lykkedes den at berøre den med sine mindst seks tommer lange klør, men heldigvis ogsaa blot at berøre den; thi den faldt atter straks tilbage. Dog var allerebe en af mexikanerne styrret mod den med hævet jernstang i frygt for, at det skulde lykkes den at holde sig fast. Men manden, som vilde kjøbe bjørnen, raabte til ham, at han ikke maatte komme den nær; han maatte allerebe have gjort store beregninger om alt, hvad han skulde tjene paa den; thi han vaagede med saadan ualmindelig omhu over dens liv.

Den unge mexikaner med den prægtige knebelsbart og de lange løffer benyttede imidlertid øieblikket, og før atter bjørnen med bagbene havde naaet grubens bund, havde han

fluyget sin sterke lasso om en af dem. I næste øieblik havde mindst tyve mennesker grebet fat i lassoen og halede i, saa bjørnens bagdel hævedes i vejret. Den forsøgte rasende at kæmpe imod, men da dens ene fod blev trukket bort under den, faldt den snart om paa ryggen, og samtidig fluygedes en anden lasso om dens andet bagben og lidt efter en tredje om dens høire forben. Den sidste lyftedes det dog bjørnen at bide af med sine skarpe tænder, skjønt det var tvundet af fire-dobbelte tykke læderremme. Ved at man trak til sig de to andre lassoer kom den alligevel i en høist ubehagelig stilling. (Fortf.)

Hvorledes en søn vinder sin mor.

Den 3die dec. 1895 havde Berlinermissionæren Runge den den glæde at døbe en meget gammel kvinde, som boede hos en af de kristne.

Denne kineser hed Ng, men hvem kan ud-tale et saadant navn, — han havde boet i længere tid paa missionsstationen, der var han kommet til troen paa Kristus, og baade han og hans familie var blevne døbt. Da han efter nogle aars forløb vendte til sin hjemsted og her aflagde vidnesbyrd om sin tro, antog de ham for gal. Allermest opbragt var dog hans gamle mor, over at hendes søn havde forladt de gamle guder og troede paa en, som var hende ukjendt. Med stor taalmodighed bar han sin mors skjælden og de hedenste nabovers forhaanelser.

Lidt efter lidt søgte han at forklare kristendommens sandheder for sin mor, han bad for og med hende og viste i sit liv, hvilken rensende magt den havde i ham og saaledes begyndte der at falde en liden lysstraale ind i hendes formørkede hjerte. Hun hørte nu rolig til, naar hendes søn fortalte hende om frelseren og tilslut bad hun missionæren om at blive døbt.

Hendes søn glædede sig meget, hun var begyndt at miste sit syn og var ofte syg, saa han mange gange var urolig for hende. Dog turde han ikke rigtig anbefale hende til missionæren; thi det var kommet ham for øre, at hun sagde til hedningerne, at det var for sønnens skyld hun bad til Gud, i sit hjerte var hun hedning og hang ved afguderne.

Saa hengit to aar. Den gamle 90-aarige kvinde var nu ganske blind, men jo mere hendes ødre syn sluffedes, desto mere opgit lyset for hendes indre blik. Hun erkjendte sin synd og bad til Gud om naade og forbarmelse.

I aaret 1895 var hun længe syg, saa hendes søn mente, det lakkede mod enden. Da raabte hun i angst:

„Ve mig, nu maa jeg dø, og da kommer jeg i helvede; jeg er ikke døbt og har ikke mine synders forladelse.“

Da trøstede hendes søn hende og sagde:

„Frygt ikke mor, tro fast paa den herre Jesus, som har forløst dig ved sin lidelse og død. Skulde du end ikke saa det hellige sakramente, saa vil han selv ræffe dig det, som lad os bede.“

Saa hurtig han kunde, ilede han til missionærens medhjælper for at bede ham meddele hende nøddaaen; da denne kom, var hun imidlertid noget bedre, hvorfor han raadede til at opsætte det.

Mod al forventning kom hun sig af sin sygdom. Stor var baade sønnens og moderens glæde, da missionæren kom, og hun nu begjærede daaben, skjønt hun i sin høie alder ikke mere kunde lære katekismen. Hendes søn støttede hende i hendes begjærning, idet han fortalte følgende beretning:

„Dengang jeg blev døbt, var der ogsaa en gammel mand, som begjærede daaben, men blev holdt tilbage af missionæren, fordi han ikke kunde sin katekismus. Men da raabte han med høi stemme:

„Jeg gamle mand ved intet, uden at jeg er en synder, derfor beder jeg Dem at døbe mig.“

Paa alle missionærens indvendinger om, at han først maatte lære sin katekismus bedre, gjentog han denne samme begjæring, saa missionæren tilslut ikke kunde andet end meddele ham daaben.“

Naturligvis opfyldte missionær Runge gjerne den gamles bøn og døbt hende. I den hellige daab fik hun navnet Tel-sut, som betyder: Den, hvem lykke er vederfaret.

Tulekort

med norske og engelske inscriptioner til 5, 7, 8, 10, 12, 15, 20 og 25 cents pr. stykke, portofrit.

LUTH. PUBL. HOUSE,
Decorah, Iowa.

Ornehistorier fra fjeldbygden.

6. Hvor kom den fra?

Het var en vinter lidt udover paa vaarkanten, som tre gutter var ude og fiske paa et fjeldvand, som hedder „Suptjøn.“ Da de havde hugget hul i isen og sat ud snørerne fine, fik de se ligesom en mørk daat, som faldt ned paa isen længere ude.

De maatte ud og se, hvad det var for noget, og da de var fremme ved daatten, fandt de til sin store forbauselse at det var en orm. Den laa aldeles stille, men da de rørte ved den, saa de, at den endnu var levende, og hug derfor hovedet af den.

Det synes jo rent ubegribeligt, hvorledes en orm en vinterdag kan komme dalende ned fra luften ude paa et fjeldvand. Hvor kom den fra? Den, som har fortalt mig det, og som selv var en af de tre, som var med, kunde ikke forklare det. Jeg har gjetet paa, at en rovfugl var kommet flyvende med ormen og saa pludselig havde sluppet den, og har ikke kunnet finde nogen bedre maade at løse gaaden paa. Hvad mener mine læsere? Kanste nogen af eder kan finde bedre ud af det?

7. Orm og kat.

En af bygdens lærere har fortalt mig en scene, som han blev vidne til for en tid siden. En søndagsmorgen fik han se katten sin komme bærende med en orm straks bortenfor husene. Katten vilde lege med ormen, som den er vant til med mus og andre dyr, som den har faaet floen i, og slap ormen. Denne hævede rasende hovedet til angreb, men hver gang den vilde hugge til, fik den en dask af kattens lab, saa den trullede overende.

Jeg har ogsaa talt med en anden mand, som har seet katten tage orm og komme bærende med den; engang kom den lige ind i stuen med en orm i munden; saavidt han kunde huske, holdt katten den lige over nakken, saa den ikke fik bide. Han havde aldrig hørt, at en kat nogen gang var blevet ormhuggen.

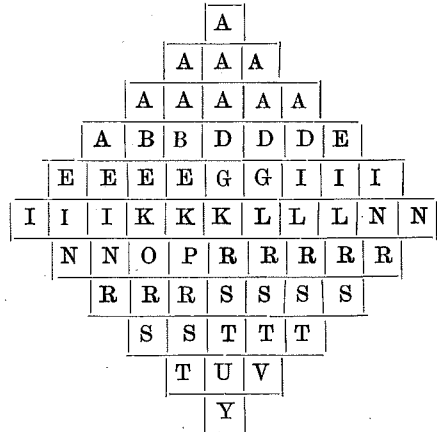
8. Uf da!

Naar man vil slaa en orm med en kjepp, skal man være lidt forsigtig. Den samme Knut, som fandt ormen i fugleredet, fik engang som gut se to orme ligge sammen. Han ventede ikke længe med at finde sig en kjepp og slaa dem; men hvorledes han bar sig ad eller ikke, saa fik han en af dem paa kjeppen og slængte den lige op i armen sin henimod skulderen, saa han næsten blev „galen“ af skræk.

Opløsning paa billedgaade i nr. 48

Benner skuffer tidt og ofte.

Geografisk diamantgaade.

Ovenstaaende bogstaver skal ordnes saaledes, at den vandrette og lodrette midtlinje kommer til at lyde ens, og de 9 vandrette linjer afgiver bekjendte geografiske navne: 1. En ø i Slesvig. 2. En ø i Sydeuropa. 3. Et land i Europa. 4. En by i Norge. 5. En by i Afrika. 6. Et land i Asien. 7. Et dalføre i Norge. 8. En by i Italien. 9. En elv i Asien.

Olaf Mjøset.
Næs. Romerike.

